



GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMRŠKE OKRAJE

Štev. 8 — Leto III.

Murska Sobota, 1. marca 1951

Cena 3 din

Dernekovičeva Tončka — Predvolilni sestanki v Apaški kotlini

kandidat med miklavškimi poljci . . .

»Tudi ljutomerski okraj naj pošlje v republiko skupščino ženo-poslanca. Tako so povedali bivši vinčariji, zadrugniki in kmetje, ko so govorili o svojem kandidatu — Dernekovičevi Tončki.

Stopimo h Glogocanu in jih povprašajmo, če poznajo Tončko. Radi nam bodo odgovorili, da je dalj časa živela med njimi kot preprosta delavka. »Leta 1938 je prišla k nam. Z nami je delala dobro in slabo. Poznajo jo globočki bregovi, široki vinogradi, kjer si je služila boren kruh, kakor smo si ga morali vsi.« To je beseda ljudi iz Glogoke in okoliških vasi, kjer je Tončka preživela več let trdega življenja. Okušala je grenkobo zapostavljanja, življenje garanja, ki so mu bili izpostavljeni vsi njeni vinčariji. V času okupacije je našla v sebi moč. Pomagala je terencem OF, ki so po teh viničarskih bregovih netili iskro ljudskega upora. Postala je kurirka — poznala je poti, ki so vodile do svobode.

Tončko najdemo v Ljutomeru kot mladinsko aktivistko. Ni se ustrašila naporega in vendar hvaležnega terenskega dela. Mladino je treba vzgajati! To je dobro vedeti. Radi so jo imeli sotovaršiši, s katerimi je delala uspehe in težave. Prikljubljena je bila med mladino, h kateri je vedno rada zahajala.

Partija ji je zaupala težke naloge, ki jih je Tončka vedno izvršila. V enoletni partijski šoli se je pripravila za nove dolžnosti. Ljutomerske žene so ji tja v šolo sporočile, da bo njihova predsednica. Ko so na volilni konferenci predlagale predsednico, je bilo med delegatkami slišati: »Tončko bomo potrdile, saj vemo, da nam bo rada pomagala.« Vse so dvignile svoje okorne gospodinske roke, ko so zanjo glasovale. Žene se tokrat niso zmotile. Tončka je med njimi, im rada svetuje, navzlic odgovornemu delu, ki ga opravlja kot organizacijski sekretar OK KPS.

Kaj pa pravijo kogovški viničariji o njenem namestniku ZABAVNIKU? »Naš človek je, ki mu lahko zaupamo«, ti kratko in jedrnat povedo. Vsi se dobro spominjajo, ko so leta 1942 Dragota odpeljali v taborišče. Kogovčani so ga izvolili za predsednika KLO. O Zabavnikovem delu nam je najlepše povedal šolski upravitelj tov. Stanko, ko je dejal: »V starem KLO ni šlo po sreči. Nepravilno so razbijali plane in davke. Volivci so bili upravičeno nezadovoljni nad takšnim početjem. Danes je precej drugače. V KLO vlada pravičnost in doslednost. Ob pravičnem delu krajevne oblasti je lažje prosvetevanje kmetičkih ljudi. Tudi pri tem nam je Zabavnik priskočil na pomoč. Pridno pomaga v IZUD in je njegov najaktivnejši član.«

Pozitivno delo obeh kandidatov se steka v odločitvi frontovcev, ki jim bodo na dan volitev dali svoje glasove in zaupanje, da jih zastopata v republiški ljudski skupščini.

Železnodverski frontovci bodo zgradili novo cesto

Prebivalci iz Kumerske grabe se niso mogli sprijazniti z voznico ceste, ki teče v velikem loku skozi Podgradje na ljutomersko glavno cesto. Vedno, kadar so odšli s vprego v Ljutomer — so trčili po nepotrebnem oblo časa.

Svoje zadružnike je dobro razumelo vodstvo VINOZ v Železnih dverih. Tov. Vgrinec je dal predlog, da zgradijo novo cesto, ki se bo izognila nepotrebnim ovinkov. Cesta bo dolga približno 600 m. Voda bo od novega mostu na glavni cesti prot. Radomerju — naravnost v Kumersko grabo. To bo velika pomena za njene prebivalce. Frontovci iz Železnih dverih in Slamnjska so obljubili pomoč v prostovoljnem delu. Radi so se odločili za gradnjo ceste, ki bo vsem koristno služila.

Zelo lepo bi bilo, če bi jih posnemali odborniki KLO na Slamnjski, ki postrani gledajo na prizadevanja frontovcev. Z njimi je tudi tov. Duh, odbornik OLO, ki je celo predlagal, da se zapre cesta, ki vodi od gostilne Pusta Janka skozi Podgradje in Stročje vas. Na zadnjem zasedanju KLO je bil proti popravilu te ceste, ki naj bi se izvršilo s prostovoljnimi delom frontovcev. Zahteval je, da bi dodelili plačane cestarja, da bi skrbel za cesto.

S takim početjem Duh ne bo upravičil zaupanja svojih volivcev, kar velja tudi za nekatere odbornike KLO. Tako se ne daje pobud za krajevne akcije, ki naj bi koristile vsemu ljudstvu. Ali so pozabili, da imajo v vaseh Fronto in prdne člane? Na delo z množicami so Duhovi ljudje pozabili. Brez sodelovanja vseh vaščanov ni skupnih uspehov, kakor tudi ne zadovoljivega dela KLO. Odgovor jim dajejo železnodverski in tudi domači frontovci, ki so se odločili, da s svojimi rokami zgradijo novo cesto.

Zadnje tedne so se po vaseh radgonskega okraja zbirali frontovci. Pogovorili so se o kandidatih, ki jim bodo na marčnih volitvah zaupali, da v njihovem imenu zasedejo mesta v drugi Ljudski skupščini.

Volivci živo diskutirajo o predlaganih kandidatih. V Žepovcih, Lutvercih in še nekaterih vaseh Apaške kotline — so zabeležili zelo dobro udeležbo. Na zborovanju so se vaški frontni odbori dobro pripravili. Po nekaterih krajih se je širila govorica, češ da bo prišlo v teh krajih do vojaške discipline, ker kandidira tov. polkovnik JA Karčič. Frontovci so to propagando temeljito ožgotali in jo zavrgli. Zahtevali so, da se avtorje takšnih vesti postavi pred sodišče.

Zanimivo je potekal množični sestanek v Zgor. Rečici. Član VO OF je začel zborovalcem preprosto pripovedovati.

»Tov. Mauserja vsi poznamo. Naš sosed je — predsednik KZ v Podgorju. V zadrugi je »duša« med zadružniki. Tudi Fronti in drugim množičnim organizacijam rad pomaga. Zastopal nas bo človek, ki je vedel za svojo dolžnost že l. 1942. ko je vstopil v NOV, saj je na različnih krajih vršil dolžnosti oficirja in bil odlikovan s partizansko zvezdo. Tov. Mauser je sin tesarskega mojstra, ki se je moral v bivši Jugoslaviji trdo boriti za vsakdanji kruh. Že leta 1946 smo ga prvič videli v Apaški kotlini kot kolonista. Je pionir zadružništva, povrh tega pa predsednik zadružnega sklada. Za takega človeka glasujemo vsi!«

Čepinčani so za januar prejeli predhodno zastavico

Vaški odbor OF Čepinčani se pri vsakem delu dobro izkaže. Odras njegovega dela so doseženi uspehi. Zgradili so si zadružni dom, ki jim je gospodarsko in kulturno središče. Material za gradnjo so si pripravili iz lastnih virov. 60 tisoč komadov zidne opeke so ročno izdelali, nakopali 200 kub. m peska in 300 kub. m gramoz. S soproispevkom so dali 80 kub. m lesa in 150 tisoč dinarjev. Čeravno so imeli težkoče, so zadružni dom popolnoma dogradili in opremili, tako da že danes služi svojemu namenu. Tu se vidi, da je bila frontna organizacija aktivna, ker se je znala za akcijo politično pripraviti.

Tudi v šestmesečnem tekmovanju je vaški odbor OF dokazal da spada med najboljše organizacije v okraju. Čepinčani tekmujejo z vaškim odborom OF v Markovcih, Dolencih, Salovcih in drugimi. Med njimi so vedno najboljši. Članstvo so dvignili za 30 novih članov. Precej zaslug ima tov. Ozvalt Franc, ki je kot novi član sam pridobil 10 tovarišev za Fronto. Aktivno sodeluje v gasilski organizaciji. Tudi gasilskega poveljnika je pridobil za vstop v OF.

Tudi žepovski frontovci ne zaostajajo . . .

Tisti dan, ko so Žepovčani volili svoje frontno vodstvo — so že dali prvi znak za tekmovalstvo. V zgodnjih jutranjih urah so dali svojo sodo. Tudi pri volitvah v OLO so med prvimi zaključili glasovanje.

Povezali so se s KLO, ki mu povsod pomagajo. Niso dopustili posameznikom, da bi oni razbijali plane oddal na posamezna gospodarstva. Na množičnih sestankih so ocenili, koliko lahko kdo prispeva. Njihova skupna Ljudska Inšpekcija je ena izmed najboljših v okraju. Zanima se za vse, kar se v vaseh dogaja. Tako je stopila na polje in pregledala posejane površine zemlje. V KZ je kontrolirala cenik in ga primerjala s cenami v izdanih uredbah.

Elektriko hočejo privabiti v vas, da jim bo svetila in pogajala zadružne stroje. Postavili so 90 drogov za napeljav. Stopili so na ceste in navozili nanje 172 kub. m gramoz, očistili so občestne jarko. Znebiti se hočejo škodljivega kaparja: zato so očistili vse sadno drevje, 85 odstotkov pa ga že poskopili. V januarju je delalo na prostovoljnih akcijah 157 članov, ki so prispevali 2556 prostovoljnih ur. Ob nedeljah se zbirajo na študijskih sestankih, kjer se pogovarjajo o vseh važnejših dogodkih.

Ti uspehi so posebej v prehodni zastavi, ki so jo zasluženo sprejeli od okrajnega frontnega odbora v Radgoni. Ne bodo jo zlahka pustili drugim frontovcem. Še dober mesec jih loči do velikega praznika, zato so sklenili: »Vzdržali bomo in zastavica bo naša.«

Tekmovalna komisija je prisodila povalno diploma frontovcem iz Stogovca. Njim je precej pri srcu kulturno-prosvetno delo. Naštudirali so dramo in stopili k sosedom Apačanom. Na študijskih sestankih se zbere po 40 frontovcev, ki se tam vzgajajo. Očistili so 1 km občestnih jarkov in navozili na ceste 130 kub. m gramoz. Prostovoljno delo jim je dalo 2450 delovnih dni. Njegov odbor se redno sestaja. Vsi pa pomagajo pri odkupih in silnih obveznostih.

lonista. Je pionir zadružništva, povrh tega pa predsednik zadružnega sklada. Za takega človeka glasujemo vsi!«

Frontovci so zvesto poslušali svojega človeka. Že so mu hoteli pritrditi, ko jih je zmotil neki godrnjaški vaščan, ki mu nikdar ni prav. Začel je natolcevati, češ Mauser bo vse spravil v zadrugo. Večina frontovcev se mu je v brk nasmejala, saj vsak dobro ve, da je prostovoljen vstop v zadrugo. Tako je pogorel nergač z svojim neumestnim besedičenjem.

V Rajžengrundu je nekdo zahteval, da bi sam predlagal kandidata in zbral za njega podpise. Ko so ga frontovci vprašali, v imenu »koga« govoril, je umolknil. Na sestanku so sicer predlagali šolskega upravitelja iz Lukavca, ki pa je kandidaturu odklonil. Končno so se zedinili in izrekli svojo sodo o tem, da ostane predlagani kandidat.

V centrli Ane in Velka je bila udeležba volivcev slabša kot po vaseh Apaške kotline. V Lamanoših so frontovci obsojili lažne parole o odhodu pripadnikov JA na Korejo. S svojim zavestnim sklepom so potrdili, da ne verjamejo Informbirojevskim lažnivcem. Pri Benediktju, na Ščavnici, v Negovi in v Cerkvenjaku je bila udeležba zelo slaba. Sestali so se povsod le VO OF, ki so se odločili, da znova skliče množične sestanke.

Na pobudo frontne organizacije so vaščani ustanovili kulturno-umetniško društvo, ki že prireja igre na domačem odru v zadružnem domu. Tudi izobraževalni tečaj imajo, katerega obiskuje do 30 vaščanov. Praktični šiviljski tečaj so že zavrhili. Obiskovalo ga je 13 žena, ki so izdelale 6 moških srajc, 6 ženskih kril, 4 bluze, otroške obleke in še razno drugo perilo. Sedaj se vadijo v pletenju cekarjev, ki jih bodo lahko prodali. Pripravili so ves material za gradnjo nove krajevne kovačnice, nakopali gramoz, pesek, stesali les, pripravili opeko za zidanje in še drugi gradbeni material.

Dejali so, da bodo s tekmovanjem nadaljevali. Zlaha ne dajo iz rok prehodne zastavice. Obvezali so se, da bodo do praznika 10. obletnice OF zgradili novo kovačnico, preplekali dvorano zadružnega doma in popravili ceste. Članstvo bodo zvišali od 180 na 200 članov. Za pozitivno delo v tekmovanju. So Čepinčani prejeli od okrajnega odbora OF prehodno zastavico kot najboljše organizacije v okraju Murska Sobota.

Tudi Poličani so zapisali med svoje uspehe preko 2000 prostovoljnih ur. Popravljali so ceste, navozili gramoz in očistili sadno drevje. Potrkali so na vrata vseh vaščanov. Z njimi so se »sosedsko« pogovorili. Pridobili so 41 novih članov. S članarino so na čistem do aprila. V vasi so ustanovili kraljevo Zvezo borcev NOB.

Predložene organizacije so predlagane GO OF Slovenije za republiška odlikovanja. Okrajna tekmovalna komisija je podelila diplome še VO OF v Lutvercih, na Velki, v Zgor. Ščavnici, pri Benediktju, v Negovi, Okoslavcih, Cerkvenjaku, Boravčevem in v Hrašlju-Mota.

Na zadnji seji OO OF so govorili o kandidatih za III. kongres OF Slovenije. Zboru Fronte so predlagali 13 tovarišev, ki jih bodo zastopali na slavnostnem kongresu. Predlagali so 30 najboljših frontovcev, ki naj bi sprejeli odklovanje »Odlilce LF«. Na dan velikega praznika jim bodo pripeli odklovanja na prsa in se z njimi veselili doseženih uspehov.

Promet radgonskih trgovskih podjetij se je dvignil za 80 odst.

Delovni ljudje radgonskega okraja so pozdravili ukrep svoje oblasti v trgovini, ki je postala bolj dostopna za široko ljudsko množico. Ljudje se lažje poslužujejo nakupa industrijskih proizvodov, o čemer nam govori porast prometa poslovalnic radgonskega OM za 80 odstotkov. Veliko povpraševanje je za metakim tekstilnim blagom, potrebne pa si želijo več nogavic, naglavnih rut in konfekcije. Podjetje OM je prevzelo pod svojo upravo bivšo obrtniško podjetje »Servis« za oskrbovanje obrtnikov z orodjem in eurovinami. Vzporedno z novim trgovanjem se je znatno dvignila potreba v poslovalnicah, ki so zainteresirane na čim večjem denarnem prometu. Med njimi je najboljša poslovalnica v Radgoni, Radenci in v Apačah.

Za več kruha — pomladanska setev

Se pred pomladansko setvijo je treba poskrbeti za priznano semenje . . .



alj vmesnem posevku. Podvitali se bodo morali v KLO Melinci, Belinci, Ižakovci, Doklečje, Bakovci in še nekateri, ki so na najslabšem pri setvi oljaric.

Treba bo poskrbeti za priznano semenje, predvsem za semenski krompir. Setev je treba pravočasno opraviti, ker drugače ne morejo pričakovati večjih donosov. Nekateri KZ so samoiniciativno pristopile k nalogi. Iz lokalnih virov (kar je najvažnejše) pridobivajo semenski krompir in ga dodeljujejo najbolj potrebnim pridelovalcem. Tudi množične organizacije naj bi pomagale setvenim aktivom in KZ pri vseh setvenih nalogah.

Topli februarški dnevi so priklicali v prekmursko ravnino pravo pomlad. Vseposod opazili, da že orjejo in sejejo. V zemljo so vrgli semenje jarega ječmena, ovsa in nekaterih povtrnin.

Soboški okraj je eden izmed največjih agrarnih okrajev v Sloveniji. Ravno pri spomladanski setvi ga čakajo težke in odgovorne naloge. Neugodno jesensko vreme je škodovalo izvršitvi setvenega plana, predvsem pa setvi belih žit. Najslabše so izpolnili plan setve oljne repice. Od predvidenih 700 ha so zasejali nekaj nad 450 ha njiv z repičnim semenjem.

Zamujeno naj nadoknadijo pri pomladanski setvi. S pomladanskimi posevki bo treba zasejati nad 10.500 ha njivskih površin. Na žitarice, koruzo, oves in lari ječmen — odpade 4000 ha polja, na industrijske rastline 360 ha, na površine 3600 ha, ostalo pa na krmne rastline. Nekateri kmetijske obdelovalne zadrug se so odločile za poskusno setev zemljiškega oreška, ki daje največ in najboljše olje. Zasadila ekonomija v Doležovju bo zasadila 2 ha zemlje s plemenito vrbo. Rekli smo, da je najslabše pri oljni repici. Zamujeno naj nadoknadijo s setvijo sončnic, bodisi na čistem

Vrgli so v zemljo prvo seme . . .

Na Rožičkem vrhu v radgonskem okraju jim ne bo težko, saj so sprasili in preorali 35 ha strnišč, globoko pa so zasadili pluj v 5,5 ha orne zemlje. Med prvimi so začeli sejati deteljo.

Povsod se pripravljajo na spomladansko setev. Letos bodo pomagale setvene komisije, ki so jih povsod izvolili. Nekateri so že pregledali ogrožene površine zemlje, stroje — pripravile so vse potrebno, da bo ob času delo zateklo.

V Lutvercih so se nekateri člani setvenega aktivna branili zaupanih jim dolžnosti. Z vsemi štirimi so se oteparili dela v setveni komisiji. Na priporočilo KLO so se končno sporazumeli in začeli s pripravami. Stopili so na polje in pregledali parcele, ki pridejo v poštev za setev. Tudi na Jančar Petra iz Plitvičkega vrha so se spomnili. Letos mu ne bodo dopustili, da bi zanemarjal obdelavo njive na Plitvičkem polju. Njiva meri preko 80 arov zemlje, ki jo je lastnik prejšnja leta skrajno zanemarjal. Zato ga bodo opozorili, da letos zemljo zaseje in jo skrbno obdela. Če jih Jančar ne bo ubogal, bodo zemljo obdelali lutverški zadružniki. Člani komisije so ugotovili, da petim kmetom v vasi primanjkuje krompirjevega semenja. Sami ga bodo poskali v vasi in ga dodelili prizadetim posestnikom.

Na zadnji konferenci širšega setvenega aktivna pri OLO v Radgoni so ugotovili, da vsi KLO niso naročili semenja. Le dobra tretjina jih je naročila semenski krompir in deteljo. Mnogi KLO se za potrebe svojih vaščanov niso spomnili. Sedaj — tik pred setvijo so se spomnili, da jim je potrebno zelenjadno, deteljno in drugo semenje. Prihajajo na okraj in moledujejo, da jim tega in onega manjka. Poverjenišvo za kmetijstvo je naročilo precejšnje količine semenja, predvsem semenskega krompirja. Dobili ga bodo le oni KLO, ki so pravočasno poslali naročila. Zato bodo nekateri KLO

(Lutverci, Grabonci, Kapela itd.) le težko odgovarjali svojim vaščanom, ki terjajo semenje. Njihova malomarnost je, da bodo kmetje ostali brez njega.

V Apaški kotlini se je krompir docela izrodil. Zato je priporočljivo, da vsaj enemu KLO dodelijo zdrav semenski krompir, ki bi ga lahko pridelal za vse poznejše potrebe apaških vasi. Okraj je zaprosil za potrebne količine priznanega krompirja, ki pa ga še ni sprejel.

Pri letošnji spomladanski setvi naj bi kmetje in zadružniki pomislili na povečanje njivskih površin. Petletni plan določa, da je treba povečati orno površino za 680 ha. Do te številke jim še mnogo manjka, saj so pridobili do sedaj le 34 ha novozoranega polja.

Lanska setvena evidenca prikazuje, da so v jeseni posejali 180 ha zemlje z oljno repico. Niso dosegli setvenega plana, ki je določil, da naj oljno repico posejejo na 320 ha. Sedaj, v spomladanskih dneh je še čas, da zamujeno nadoknadijo. Sejejo naj jaro oljno repico, katere semenje je na razpolago. Tudi plan setve sirke ne bodo smeli zapostaviti, ker gre za važno industrijsko rastlino.

S smotno razporeditvijo vprežne živine in strojev — bodo v radgonskem okraju kos spomladanski setvi, ki jo je treba pravočasno opraviti. Zadrug naj bi pomagale s stroji tam, kjer bo setev počasi napredovala. Sploh pa je važna medsebojna pomoč pri spomladanski setvi. Težave jim povzročajo pokvarjeni traktorji, ki se večidel nehaajo v popravilu že več mesecev. Od 17 traktorjev je samo 10 sposobnih za delo na polju. Zato bo prav hvaležna naloga delavcev mehaničnih delavnic v Soboti in v Mariboru, da zadrugam čimprej vrnejo popravljene traktorje. To bo tudi njihov delež k čimprejšnji izvršitvi letošnje spomladanske setve.

Sebeborčani so umni gospodarji

V Sebeborcih so ustanovili KZ maja 1949. leta. Vanjo je vstopilo 24 družin. Po enoletnem delovanju zadruga se je sklenilo število zadružnih družin za štiri. Spekulantje so se dokaj hitro razkrinkali pred zadružno skupnostjo, katere jih je izločila iz svoje sredine. Zadruga meri 178 ha zemlje, ki jo obdeluje 60 delavskih zadružnikov.

Na letošnjem občnem zboru so zadružniki kritično pregledali enoletno delo. Nekateri napake so jih zavirale, da niso prišli do še večje vrednosti trudnove. Prejeli so po 75 dinarjev in 33 bonov za opravljeni trudnove.

Predsednik zadruga Jarko je pohvalil nekateri zadružnike, zlasti še Balarja Kolomana in Savelovo družino. Ti zadružniki so bili vedno prvi pri delu, ki je terjalo precej naporov.

Zadruga je navzlic nekaterim težavam in slabostim prebrodila precej poti svojega razvoja. To je dokazal Kodla Janez, ki je primerjal skupne uspehe pri oddajah — z uspehi privatnega sektorja. Med privatniki je 657 za delo sposobnih ljudi, ki posedujejo 1298 ha vse zemlje. Na enega delovnega človeka odpade v privatnem sektorju 1,30 ha obdelovalne površine, v zadrugi pa 2,42 hektara obdelovalne, oziroma 1,42 ha orne zemlje.

Kmetje so oddali iz 316 ha ornih površin 105.000 kg žita, ali 322 kg na ha zasejanih površin. Zadruga jih je prekosila. Iz 46 ha z žitaricami zasejane polja so zadružniki odrinili državi 20 tisoč 200 kg ali 404 kg na ha zasejanih površin.

Privatniki so posedali 55 ha krompirja. Oddali so ga 136.000 kg ali 2400 kg na hektar. Zadruga je oddala več. Na 7 hektarjih je pridelala za skupnost 28 tisoč kg krompirja ali 4000 kg na ha.

8,20 ha privatnega polja je dalo državi 80.000 sladkorne pese (hektarski donos 10.000 kg), zadružniki pa so na 1,10 ha pridelali 27.700 kg pese. Njihov hektarski donos je za polovico bolj od donosa v privatnem sektorju.

Tudi pri oddaji mesa in masti je zadruga prekosila privatnike. Le-ti so odrinili na ha obdelovalne zemlje 41 kg mesa, dočim so zadružniki oddali 2 kg več. Masti so kmetje oddali 6594 kg, oziroma 12 kg na ha orne površine, zadružniki pa 3057 kg. Če bi vsak od 38 oddanih prašičev imel le 25 kg masti — je zadruga dohčela privatnike. Oddala je prašiče z večjim odstotkom maščob, kar pomeni, da je tudi pri tem privatnike prehitela. Poleg skupne oddaje so zadružniki odrinili iz obilnice preko 125 kg masti.

Od 400 molznic so kmetje oddali 80 tisoč litrov mleka. Na vsako kravo odpade 200 l mleka. Zadruga redi 26 krav, ki so dale za državo 12.639 l mleka, vsaka pa je dala po 486 l mleka.

Ti zgoščeni podatki govorijo v prid zadružnikom ki so pri oddajah prednjačili pred privatniki. To je pomemben del njihovih skupnih uspehov v novem gospodarstvu, odločen udarec vsem onim, ki govorijo, da zadrugništvo ne prispeva k prehrani delovnega ljudstva.

Na svojem zboru so zadružniki potrdili novega predsednika. Letos jih bo vodil Marč Viktor, ugleden zadružnik v vasi.

Sebeborški zadružniki tekmujejo. Napovedali so tekmovalstvo vsem sosednim zadrugam. V tekmovalni plan so zapisali, da bodo opravili dosežanje nanahe, zgradili potrebne zadržne objekte in dvignili delovno disciplino, brez katere ni skupnih uspehov.

Sadjarji, še je čas, da uničimo sadnega škodljivca

Pri predsedniku radomerske zadrage..

»ZA MALO DENARJA — MALO MUZIKE!« TO VELJA TUDI ZA PREKMURJE!

V obmurskih vaseh ljutomerskega okraja delajo sečne ekipe. Sekire pojejo po sadovnjakih. Se pred nekaj leti zdrava in rodna drevesa padajo po tleh — shirana in uničena. Kapar San José končuje to svoje delo, ki ga je načel pred dvajsetimi leti. Ponekod vidno izginjajo sadovnjaki — sadjarji pa preusmerjajo svoje delo na poljedelstvo. V KLO Veržet bo od 2000 dreves ostalo le 50, ki bodo letos pričlo obrodila. Vsa drevesa so našla smrt pod sekuro. Nič boljše ni v Križevcih, kjer je 90 odstotkov sadnih dreves doletelo za posek, v KLO Iljaševcih, Staranova vas, Buncanji in drugod. V teh krajih imajo blizu 60 odst. močno napadenih sadovnjakov. Vsi nižinski predeli so zgubili polovico sadnega drevja. A druga polovica? Čaka jo ista usoda, če ne bo posega roka človeka. Povzpni mo se na poznane ljutomerske griče — v prostrane gorice. Tu je poleg bogate vinske trte doma sadjarstvo, ki mu prija lega sončnega hrbovja. Dale proti zapadu, v srednjevišinskem delu tomaškega in malonedeljskega sektorja — izgubila vinska trta ugodna tla. Zamenja jo močno razvito sadjarstvo, ki je ostalo skoraj neokrnjeno po sadnem škodljivcu. Rodna drevesa so na zunaj zdrava, toda v svojih deblih redijo smrtnega sovražnika — kaparja. Slabejša drevesa so že omahnili pred brezštevili napadali. Le krepkejša in odpornejša drevesa jim uporno kljubujejo. V teh predelih so samo 3 odstotki dreves uničenih. Nemočno napadenim sadovnjakom velja vsa skrb sadjarjev, da rešijo vsaj tisto, kar se rešiti da. Ob robu goric, na prehodih iz hrbičkov v nižino — se naj potegne boja črta proti množičnemu napadu sadnega sovražnika.

Kapar je požrl 50 vagonov okusnega sadja...

Nekdaj je dal ljutomerski okraj na trg vagone žlahtnih sadov naših sadovnjakov. Kapar je povzročil občutno škodo. Preko 50 vagonov sadja je splahnelo po vodi. Preostala jabolka in hruške niso sposobna za zunanji trg, še celo na domačem trgu jih je primanjlovalo. Skupnost je oškodovana za dragocene devize, ki jih je poprej sprejela od izvoza sadja. Preko 30.000 dreves je končalo življenje v ognju. Težko bo nadoknaditi občutno izgubo, ki jo prešla v nove milijone, če bo tudi drugo leto pela sekira po sadovnjakih.

Kako dolgo nam bo kapar uničeval sadovnjake? Dotlej, ko se bodo sadjarji prebujali in mu napovedali borbo na življenje in smrt. Te odločnosti še doslej ni bilo, razen redkih izjem. Zimsko škropljenje se je vsako leto vršilo površno, dočim o letnem škropljenju ne moremo govoriti. Kapar ne čuti našega odpora, ter mimo nas zavzema sadovnjak za sadovnjakom. Njegovemu napredovanju se ne morejo zoperstaviti posamezniki, če je večina sadjarjev pasivna. S takšno borbo ga ne bomo omejili, kaj še uničil.

Ali je letos kaj boljše?

Vse, navidez dobre jesenske priprave niso obrodile zaželenih uspehov. Dolocene ekipe po KLO so ostale edinele na papirju, kmetijski poročevalci pa se izogibajo kontroli, ne poročajo o poteku škropljenja — skratka se ne smatralo odgovorne za posledice izvajanje zatiralne akcije. Kljub neprestanemu opozarjanju na resnost položaja in strokovni pomoči — je ostalo nepoškropljenih 80 odstotkov sadnih dreves. Malo pomislite, sadjarji! To je februarja, ko bi morali biti pri škropljenju na čistem. Z vsakim dnem preti večja nevarnost okužbe. Kmalu se bodo odprli popki in zabrskli v cvet, čaka pa nas tudi spomladanska setev. Kje so vzroki, da nazadujemo? Kaj, ko bi priznali, da je posredi malomarnost in malodušnost sadjarjev samih. Ne zadostuje zgolj opravičilo, da je škroplivo »Durla« neuporabljivo. Mnogo so sadjarji sami zakrivilili, da se je škroplivo pokvarilo, ker niso z njim pravilno ravnali. Posamezniki niso našli starih sodov za novo sredstvo »Drevosan«, ki je mnogo boljše od »Durla«.

Iz zbora zadružnikov v Lahoncih

Lahonski zadružniki so z zadovoljstvom zaključili lansko gospodarsko leto, ki je bilo zamje odločujočega pomena.

Svojega občnega zbora so se polnoštevilno udeležili. Med veselimi obrazy ni manjkalo mladih lic, saj so prišli na zbor vsi mladinci. Privabili so tudi ono mladino, ki je zaenkrat še izven zadrage, ki pa bo v bodoče našla pot v zadružništvo.

Predsednik zadrage Kranjc je povedal svojim zadružnikom, koliko so prispevali. Precej jih je prizadela euša, zlasti se živinorej in vinogradništvo. Zadružniki so dobili 67 dinarjev na trudodan. Vrednost trudodnega bi se zvišala, če bi priravnali vrednost jabolk in jabolčnika, ki so ga sprejeli od zadrage. Nagradili so najboljše delavce. Zadružnik Filipič Franc je sprejel obloko; Horvat Ivan čevlje, Horvat Jakob in Perko Fran pa sta sprejela blago. Pohvalili so še Filipič Kristo, Horvat Marto, Meško Maksa, Blegovič Antono in Antolič Marijo. Ti so pridno delali skozi celo leto in si zaslužili dano priznanje.

Spet so zaupali Kranjcu, da jih vodi k novim zadružnim uspehom. Sklepi, sprejeti na zadružnem zboru — so močno odjeknili po bližnjih vaseh. Pritegnili bodo privatnike, da se vključijo v zadrugo. Pejo.

Tako so po nekaterih krajih ostali brez škropliva. Pomanjkanje škropliv se ne bi smelo občutiti, če bi jih pravilno razporedili. V okraju imajo na razpolago 13 motornih in 48 prevoznih, odnosno nahrbtnih škroplilnic.

Sadjarji iz Tomaža, Ključarevec, Sejanec in iz sosednjih krajev ne morejo biti zadovoljni s pomanjkanjem škropliva. Z vsa voljo so se lotili dela v sadovnjakih, upajoč, da bodo zasovražene kaparja izgnali iz sadovnjakov. Naenkrat — ni več škropliva! Prav lahko si je zamisliti boč vestnega sadjarja, ko vidi, da mu grede napor po vodi. Tu se škodljivo odraža žalostno dejstvo, da je okraj vrnil tovarni polovico novega škropliva, ker ni imel na razpolago praznih sodov.

V KLO Razkrižje so stoddstotno zaključili s škropljenjem...

Premalo je tovariške pomoči med sadjarji, premalo med KLO. Ponekod res nimajo škropliv. Posodili bi jim jih lahko KLO, ki so svoje naloge že opravili. Ne bi smelo biti zaprek, če bi vsi razumeli pomen zatiralne akcije. V železnih dverih niso tarnali, da nimajo časa, oblike, škroplilnic in drugega pribora. Sadjar Serman je organiziral škropljenje in sam pomagal ekipi z naveti. Temeljito so poškropili vse sadno drevje. Tako je na Razkrižju, kjer so

pri stotih odstotkih — in še v nekaterih KLO.

Kaj čakajo v Cezanjevcih, kjer imajo dovolj škropliva in škroplilnic, pa so poškropili le 5 odstotkov sadnih dreves. V Grlavi, Veržetu in Križevcih se kapar pripravlja na spomladansko ofenzivo, ne mence se za motorne škroplilnice in precejšnje količine škropliva, ki jim počiva v shrambah.

Sadjarji! Kako dolgo bomo čakali? Ali želite, da bo kapar dokončal svoje delo? Se je čas, da rešite naše sadjarstvo. Ozrite se malo v sadovnjak in drevesnico — umnega sadjarja Špura iz Spod. Krapja, ki leži kot otok sredi kaparjevega morja, kapar se brez uspeha zaganja v trdnjavo. Vse napade odbija Špur z vestnim zimskim in letnim škropljenjem. Bujen je njegov sadovnjak, zdrav in lep s sadni plodovi. Sami se preprčajte na Špurovi drevesnici, ki se pravilno razvija. Videli boste popoln uspeh škropljenja proti osovražnemu škodljivcu. Zasute roke in na delo v sadovnjake! Rešili boste svoje bogastvo, ki vam je desetletja dajalo dohodke. Se je čas, čeprav je kazalec pred dvajseto uro. Do sredine meseca maja lahko nadoknadimo zamujeno. Uničimo kaparja z karbolneuml, nadaljujmo z letnim škropljenjem. Neš trud ne bo zaman! Vaša sadna drevesa bodo obrodila zopet lepe sadove, čeprav so še sedaj obsojena na smrt. —e

Ali res dajejo krave vodeno mleko?

Mnogokrat se ta ali ona gospodinja toži nad slabim in vodenim mlekom iz naših mlekar. Zal bi analiza mleka večkrat lahko potrdila, da so take pritožbe upravičene. Kje so vzroki? Morda pa goveja živina ne daje boljše oz. mastno mleko? Nikakor ne! Krivda leži le v pomanjkljivi kontroli poedinih forumov nad zbiralnicami, kjer kmetije dnevno oddajajo mleko. V sled nebudnosti se tu in tam vrinejo v zbiralnice nepošteni zbiralci, ki dolivajo vodo in mleku odvzemajo maščobo. Da je temu resnično tako, je dokazala zadnja kontrola, ki so jo izvedli ljutomerski kontrolorji s pomočjo sanitetnega inšpektorja iz Murske Sobotne v poedinih zbiralnicah doljedelavskega okraja. Ugotovili so v zbiralnicah Polana, Nedelica, Lija, Dobrovnik in drugod, da so mleku primešavali vodo mešano s pinjencem, surotko in drugimi mlečnimi odpadki. V nekaterih primerih ni mleko vsebovalo ni 1% maščobe.

Med poštenimi kmetji so se tudi nahajali taki, ki so pri nebudnosti zbiralce, spretno mešali vodo v mleko. To sta posestnika Spilak iz Male Polane, Tkalec Kristina iz Žizkova in še nekaj drugih. Pri Tkalečevu so ugotovili, da je ob času molže prinesla v hlev polovico

posode napolnjeno z vodo, kamor je pozneje namolžila mleko. Kontrolorja, ki sta opazila to dejanje, je hotela podkupiti s 500 dinarji. Seveda Tkalečevi to ne bo pomagalo, saj bo prešla za to dejanje zaslužen kazni. Nič boljše ni bilo v Dobrovniku, kjer je kontrola pri nekaterih kmetih ugotovila vodeno mleko. Ostali pa, ko so zvedeli da je v vasi kontrola mleka, sploh niso mleka prinesli na zbiralnice, kar je tudi potrdilo njihovo krivdo.

Vzrok, da je prišlo do takih špekulacij ravno v doljedelavskem okraju, je ravno v pomanjkljivi kontroli okrajnih forumov, ki so se le malo zanimali za zbiralnice, še manj pa za zbiralce in njihovo dvomljivo poštenost.

Z novo postavljenimi živinorejskimi odseki pri splošnih kmetijskih zadružah se bo v bodoče lahko preprečila vsaka zloraba mleka, v kolikor bodo kontrolorji na mestu. Ker je v prejšnjih letih primanjlovalo okrajem dobrih kontrolorjev, je tekom zime uprava Mlekoprometa in Ljutomeru organizirala sedemtedenski strokovni tečaj za kontrolorje. Tečaj se je udeležilo iz štirih obmurskih okrajev 17 kontrolorjev, ki že delajo na terenu.

Zadruga na Moti je lani oddala več krompirja — kot pa ob dobrih letinah — cela vas

27. januarja so se zbrali Motovski zadružniki na svojem občnem zboru. Kritično so pregledali vse uspehe in neuspehe, kateri so jih spremljali v delu skozi celo lansko leto.

Predsednik KDZ tov. Peterka je podal poročilo o delu upravnega odbora, kakor tudi vseh zadružnikov. V svojem poročilu je povedal marsikaj zanimivega.

Delo upravnega odbora je bilo lansko leto uspešno, čeprav včasih trdo. Posamezniki, ki jih v zadrugi imenujemo »častne« članke — so radi krivili nosove, ko je šlo za izvršitev važnih nalog. Odbor od svojega dela ni odstopal. Preko najboljših članov zadrage je uravnalavo gospodarstvo po zadružnih pravilih.

Uspehi so pri arondaciji večjih zemljiških površin, posledno so priznavali zadružnikom vložene trudodneve, pravično razdeljevali dobrine in naposled pravično nagradili zadružnike po vložnem trudu v zadrugo. Plan proizvodnje so v zadrugi dosegli z 98 odstotki.

Plan obvezne oddaje so izpolnili povprečno s 103 odstotki. Nekaterih proizvodov so dali več, kot jim je naložil plan obvezne oddaje. Namesto 1350 kg mesa so ga oddali 3500 kg. Slabše je pri oddaji mleka, ki ga niso dovolj oddali. Od 33.400 l so ga oddali samo 22.000 l.

S temi uspehi so motovski zadružniki zamašili usta raznim špekulantom, ki so govorili, da oni oddajajo za zadrugo. Zadruga na Moti je dokazala, da lahko tudi zadružništvo prispeva za preskrbo našega delovnega ljudstva.

Prav lep uspeh so dosegli pri oddaji krompirja, ki so ga mnogo pridelali. Prejšnja leta je oddala cela vas po 7 vagonov krompirja. To je bilo v času dobrih letin, ko so polja dobro obrodila. Lani pa je zadruga sama oddala 9 vagonov krompirja, t. j. 2 vagona več, kot je poprej oddala cela vas.

Zadruga je izvršila plan jesenske setve. Zasejala je 99 odstotkov predvidenih površin z belimi žitaricami, 80 odstotkov z ječmenom, 100 odstotkov z oljno repico in 103 odstotke z inkeratko.

Vse delo v zadrugi so opravili z nižjim številom trudodnevo, kot pa so prvotno planirali. Na predlanskem zadružnem zboru so zapisali v plan 15.840 delovnih dni, lani pa so jih opravili 12.318. To je razveseljavno znak dobre organizacije dela v zadrugi.

Mnogo so si belili glave z nepravilno odmerjenimi ohliscinami. Zadružniki s prevelikimi ohliscinami neradi hodijo na delo v zadrugo. Mudilo se na ohliscinah, ki jim seveda prinašajo precej pridelkov. Ob takih primerih je trpela zadružna skupnost. Družina Babč poseduje na ohliscini 0,87 ha orne zemlje, v zadrugi

Predsednika KDZ v Radomerju sem našel v zadružni pisarni. Skrbno je tihotal številke poslanega plana obveznih oddaj. Vljudno mi je ponudil stol in me bistro pogledal. Njegove oči so spraševale, po kaj sem prišel. Pihlar je navedel ljudi, ki stopijo k njemu po nasvete, navajen je aktivistov iz okraja, ki ga radi obiščejo.

Začela eva tam, kjer je Pihlar najbolj doma. Kje pa? No, pri zadrugi in njenih ljudeh, ki so spravili skupno gospodarstvo na noge. Pihlar je dobro premislil, preden mi je na stavljena vprašanja odgovoril.

— * —

Iz letnega zbora zadružnikov v Ivanjkovcih...

25. februarja so Ivanjkovski zadružniki razpravljali o vseh uspehih in napakah, ki jih ni manjkalo pri zadružnem vodstvu, kakor tudi ne pri zadružnikih. Zboru je prisostvovalo tudi nekaj takšnih zadružnikov, ki jim lani ni bilo za skupno delo v zadrugi. Sedaj, ob obratunu dela jim je bilo žal.

Zadružniki prejmejo za opravljeno trudodan po 91 dinarjev, poleg 15 bonov, žitaric, vina, žganja in drugih pridelkov. Vrednost trudodnega bi bila znatno višja, če bi vsi zadružniki enako prišli za delo. Lanska jesenska dela so nekateri zelo slabo opravljali. Zadruga ni zasejala vseh površin, ki jih je doletel setveni plan. To se bo maščevalo pri letošnjem obratunu trudodni. Zadružnike so lani nagradili po vložnem delu, kar je popolnoma prav. Ni pa po volji nekaterim zadružnikom, ki so radi lenuharili. Ti se navadno ob obratunu neumešno hudejejo in kritizirajo. Njim odgovarjajo pridni zadružniki, ki so tokrat sprejeli nagrade za svoje uspešno delo.

Nekateri zadružniki še vedno po »starem« mislijo. Govorijo, da bodo obdelovali samo svoja posestva. Zato bo naloga poštenih zadružnikov, da z lastnim zgledom vplivajo na ostale, ki se še ne morejo odločiti za skupinsko delo v zadrugi.

V upravni in nadzorni odbor so izvolili nekaj novih ljudi, kar so vsi zadružniki navdušeno pozdravili. Za predsednika so potrdili tov. Turina iz Ivanjkovcih, ki je poznan strokovnjak v kmetijstvu. —hec

— * —

V Krogu so zborovali volilci

Med volčvi murskosoboškega okraja je živahno razpoloženje. Ljudje živo razpravljajo in ugičajo o kandidatih, ki jih bodo v bodoče zastopali v drugi ljudski skupščini. Na zborih volivcev potrjujejo kandidatne liste, ki jih je predlagala Osvobodilna fronta.

Preteklo soboto so se zbrali krogovski volilci. Zbrano so poslušali besede aktivista, ki jim je govoril o splošni politični situaciji v svetu in doma. Živahno so diskutirali o predlaganem kandidatu Benko Alojzu in njegovem namestniku Poredoš Andreju iz Melinca. Pozna ju kot kmečka človeka, ki sta vedno na strani kmečkega delovnega ljudstva. Zato so jim dali priznanje in ju potrdili za svoje kandidate.

Volilci so si zaželeli, da jih tov. Benko večkrat obišče. Z njim se imajo mnogo za porogovoriti. Mnogo krajevnih potreb bi mu našli — se z njim dogovorili, kako bi jih skupno rešili. Krogovčani so v bližini Mur. Sobotne. Že davno so si zaželeli elektriko, ki naj bi jim zasvetila v vasi. Njihove želje so vedno ostale le želje. Sedaj imajo Krogovčani svojo ljudsko oblast. Zato se bodo radi zavzeli za elektrifikacijo svoje vasi. Pripravljeno so pomagati z materialom in delovno silo. Zato upravičeno pričakujejo, da bo njihovo stremljenje podprla ljudska oblast, ki li krogovski vaščani radi pomagajo. —J

Zadrage naj vodijo kmetijski strokovnjaki!

Ze drugi mesec prireajo v ljutomerskem okraju strokovne tečaje za brigadirje, normirce, skladištnike in druge funkcionarje KDZ. Strokovno usposobljeni ljudje bodo laže vodili zadrage iz začetnih težav in jih povedli na pot razvoja.

Pred kratkim so zapustili tečaje živinorejski in vinogradniški brigadirji. Odlili so v zadrage z novimi strokovnimi napotki, ki jih bodo koristno uporabljali v vsakodnevni praksi. Končal je tudi tečaj za normirce, katerega se je udeležilo 22 zadružnikov. Tečaj za skladištnike je obiskovalo 20 zadružnikov, ki bodo odslej laže vodili delo v zadružnih shrambah.

Traktoristi so se na dvodnevem tečaju podrobneje seznanili z uvajanjem mehanizacije v kmetijstvu, o boljšem čuvanju strojev, o načinu normiranja in obračunavanja dela in podobnem.

Zelo dobro je uspel tečaj za poljedelske brigadirje, ki ga je obiskovalo 38 zadružnikov. Preko strokovnih predavanj so tečajniki mnogo pridobili. Pogovorili so se o arondaciji zadrage, zemlji, o agrotehnikah in podobnih ukrepih. Sklenili so, da bodo letos zasejali večje površine s povrtninami, katere so najbolj zaželeno na trgu. Zadružni sklad bo zadrugam priskočil na pomoč s semenjem. Ing. Marolt je tečajnikom priporočal, da začnejo gojiti zemeljski orešek (takozvanji kikrikiki) po vseh večjih zadrugah. Nekateri brigadirji so zmajevali z glavo, češ, da se jim nova kultura ne bo obnesla. Dvomi so odpadli, ko jim je predavatelj povedal, kakšne koristi jim prinaša pridelok zemeljskega oreška. Spoznameli so se, da bodo napravili poskus v 10

»Bolj na malem gospodarimo« je začel. »Naša zadruga meri 142 ha zemlje, za delo nas je sposobnih le 53. Blizu tri ha pride na vsakega. Ne moremo reči, da dela nismo opravili. Vseposvode se poznajo roke naših zadružnikov.«

Radomerčani so skoraj vsi v zadrugi. Po bregovih stanujejo sosedje iz drugih zadrug. V KLO prevladuje zadružni sektor. Se močnejši bi bil, če bi jim sledili kmetje iz Kamenčaka, ki se ne morejo odločiti...

Kako pa ste lani gospodarili?

Največ smo pridobili iz vinogradov, ki so prinesli zadrugi lepe dohodke. Na hektar smo pridelali 1700 litrov žlahtnega vina in 2160 litrov samorodnice. Se več bi iztisnili iz gorice, če ne bi imeli starih nasadov. Začeli smo misliti na bodočnost. Zasadili smo lastno trstico. Že sedaj raste 14.000 sadik, s katerimi bomo pomladili naše vinograde...

Pa povrtnine nam nesejo. Krompir je dobro obrodil. Pridelali smo ga 12.400 kg na hektar. Državi smo ga oddali 39 ton, skoraj več, kot poprej vsi privatni kmetje. Pri nekaterih kulturah res nismo prišli do pričakovanih donosov, pri drugih pa smo pridelali več, kot smo spetkeča mislili. Pšenice smo pridelali na hektar 1553 kg ali 111 odstotkov, koruze 1983 kg ali 110 odstotkov, krmne pese 30.172 kg ali 167 odstotkov in repe 22.500 kg ali 112 odstotkov planiranega donosa.

In suša?

Ni nam prizanesla, saj bi drugače več vekladiščili. Zita smo namitili dovolj za naše želodce. Že nekaj ga nismo prodajali. Oddali pa smo 1800 kg goveje živine, 1776 kg pitanih svinj, preko 9000 l mleka, nekaj žganja, 7000 litrov dobrega vina in še nekaj drugih pridelkov. Najtežje je v živinoreji. Kmetje so nam zapustili prazne hleve. Začeli smo morali znova. Še nekaj let nam ne bo lahko.

Pozanimal sem se o zadružnikih. Koliko so prejeli na opravljeno trudodan?

»Do 95 dinarjev smo prišli. Seveda nismo pozabili na starčke in delane zmožne zadružnike. Tudi njih smo nagradili. Mislim, da ne bo mogel nihče godrnjati, da mu v zadrugi preslabo gre. Pogledmo, samo Kolmanica Martina, očeta osmih otrok. Preko 13 tisočakov je dobil na roko. Prištevajo še blago, bone in poljske pridelke, ki jih je dobil za prehrano svojih otrok. Tako skrbimo za bivaše vinarje, otroke in starčke. Vsak zadružnik je prišel na svojo račun. Kdor je več delal, je tudi več dobil. Nekateri so sprejeli lepe vsote. Lahko jih naštejemo: Filipovičeva Marija, ki je opravila 417 delovnih dni, Filipičev Janez 408 dni, Novakov Franc 335 dni in še cela vrsta jih je.

Kaj vse ste zapisali v letošnji plan?

»Ja... o tem bi se dalo mnogo povedati. Oprostite, da bom pričel pri najnujnejših stvareh. Prvo, o čemer smo se na zboru pogovorili — je združitve razdrobljenih parcel zadružne zemlje. To je pri nas najtežje. Ko bomo izruvali mejnike, ne bo treba držati tolikoštevil konj, ki nam odjedajo govejo živino. Ne poznamo še lastnosti vse zadružne zemlje. Pomagali si bomo s posvetovalnim svetom, v katerega pridejo naši starčki in umni gospodarji. Ti nam bodo dali koristne nasvete za boljše obdelavo zemlje. Mislimo graditi hleve in združiti zadružno živino. To so glavne naloge, ki smo si jih začrtali...«

Pihlar predseduje že od leta 1945 v KLO, ki je po njegovi zaslugi med najboljimi v okraju. Večkrat stopi na okraj. Tja ponese želje in predloge svojih volivcev. Od 1948. leta je član OLO. Ni menda zaslednja, da se ne bi oglasil Pihlar. Njegovi predlogi vodijo k napredku, zato preidejo navadno v sklepe skupščine. —J

zadrugah, ki bodo posejale po 10 arov s semenjem nove rastline.

Sedaj se vrši tečaj za vse one skladištnike in normirce, ki se poprejšnjih tečajev niso udeležili. V načrtu imajo še tečaj za predsednike upravnih odborov, knjigovodje in predsednike nadzornih odborov v KDZ.

Pri pošiljanju zadružnikov v strokovne tečaje so se najbolje odrezale KDZ na Krapju, pri Miklavžu, na Cvenu, v Križevcih, v Radoslavcih. Železnih dverih in Ivanjkovcih. Upravni odbori nekaterih zadrug pa se niso resno zavzeli za usposabljanje svojih ljudi. O tem govori slaba udeležba tečajnikov iz KDZ Vučja vasi, Vinski vrhovi, Tomaž, Bohlečevci, Lukavci, Cezanjevci in Lahovci. —hič

Martjanski sektor se pripravlja na volitve

Gornji Moravci so napovedali tekmovalstvo...

V Gornjih Moravcih so se pripravili na volitve. Rojstni vasi kandidata so napovedali tekmovalstvo. V Moravcih želijo prvi končati volitve, a obenem doseči najboljši rezultat in odstotek za kandidata, ki ga predlaga okrajni zbor OF. Seveda so na volilnem sestanku povedali svoje težave, ki jih imajo v vasi.

V Vučji Gomili v čast volitev — popravljalo šolo

V Vučji Gomili, ne samo, da se bodo udeležili volitev, ampak bodo v čast volitev uredili svojo šolo. Tak obvezno v čast volitev je zelo pohvalna in daje lepo spricevalo prebivalcem Vučje Gomile. —Bč—

Zakaj so noršinski zadružniki pršli le do 31 dinarjev na trudodan?

Noršinski zadružniki so si drug drugemu živo pogledali v oči. Niso mogli mimo neuspehov in napak, ki so se lani dogajale v njihovi zadruzi. Živa in odkrita diskusija na obnem zboru, ki se je vršil 20. t. m. — bo mnogo pripomogla, da se bodo končno le izvil iz začetnih krčev, ki so jim doslej stali na poti do večjih zadružnih uspehov.

V zadruzi bodo morali dvigniti živonorejo, predvsem rejo krav-molnic. Do tega ne bodo prišli oh sedanjem občutnem nesorazmerju med številom goveje živine in staležom konj. V zadruzi redijo 79 govov in 76 konj. Odvisni konji požrejo ogromne količine krme, ki bi jo drugače koristno uporabili za rejo goveje živine. Dvignila bi se molznost krav, obenem pa bi lahko zvišali število govov, kar bi jim prineslo več materialnih koristi in tudi večjo vrednost trudodneva. Mnogi poštenj zadružniki in »brezzemljaši« so se zdržili ob izjavi nekdanjega »velikaša«, ki je na zboru izjavil: »Ne bom na ohišnici redil samo enega konja, kmalu bom kupil še drugega, da bom prišel do para konj. Njemu podobnih imajo v zadruzi več. Na ohišnicah redijo po več glav goveje živine in konj. Zelo dvomljivo je zahtevanje takšnih zadružnikov, ki bešečijo o prehrani te živine s krmo, ki jo pridelajo na ohišnicah. Redkokateri poštenjak jim verjame. V zadruzi še ne morejo govoriti o enakopravnosti, saj se biviš »viničarjem« in brezzemljašem niso do delili ohišnic. Nasprotno! Biviš dobrostoječi kmetje posedujejo ohišnice, ki so večje, kot predvidevajo — Vzorna zadružna pravila. Tako ima zadružnik z dvočlansko družino enako ohišnico, kot njegov sotovariš z osemčlansko družino. V tem se razlikujejo nekateri »večji« od slabše stoječih zadružnikov, ki so jim morali poprej hlapčevati. To občutno neenakopravnost naj iztravajo iz svojih vrst, ker škoduje celotni zadružni družini in njeni enotnosti.

Mnogo je razlike med noršinsko in babinškimi brigadami

Pri krompirju in žitu ni zadruza izpolnila obveznosti do države. Zakaj? Vzrokov za to je več. Slaba je bila zadružna disciplina, zlasti še v Babinški brigadi. Predlansko jesen so Babinčani posejali le 40 ha zemlje z ozminami, dasiravno jim je setveni plan določil 60 ha. Zamujeno so pozneje nadoknadili Noršinci, ki so posejali več hektarjev zemlje preko plana. Toda — to je bila pozna setev, ki ni prinesla večjih donosov. Tudi krompir so lani slabo posejali in ga obdelali. Sadili so ga v blato. Če tako površno narezani gomolji so ponekod gledali iz zemlje, ker jih niso temeljito zasuli. Rastline krompirja so sicer okopali, na večjih površinah pa so jih pozabili ogriniti.

To je le nekaj slabosti babinških poljedelskih skupin, ki so mnogo pripomogle zadruzi, da je ostala pri zelo nizkih hektarskih donosih. Tako so pridelali na ha le 6600 kg krompirja, 18,84 ječmena, 10,72 pšenice, 4,72 rži in 20 stotov koruze. Posamezni vaščani iz Babinca so se izgovarjali, da jim je baže euša uničila pridelke. Mar ni bila suša v Noršincih, kjer so na mnogo manjših površinah zemlje pridelali dvakrat več kot Babinčani? Je pa resnica, da je med Noršinci večja delovna disciplina in tudi več poštenja do skupnosti. V svojih vrstah ne poznajo tolikšnega števila ljudi, ki bi odtujevali zadružne pridelke in jih skladiščili na ohišnicah.

Ni se čuditi, če so Babinčani umolkeli, ko so jih na zboru vprašali po zadružnih pridelkih. Očitek, da niso pridelali niti za sebe — so le s težavo poslušali. Med njimi so se nekateri zagnili in obsodili takšno početje. To so ti isti poštenjaki, ki bodo letos gledali, da se to ne bo več ponovilo.

Odkod Babinčanom toliko trudodnevov?

Pri obračunu opravljenih trudodni pa so bili Babinčani na boljšem. Postavili so se pred zbor z višjim povprečkom trudodni na zadružnika. Odkod to? Vmes je malomarna evidenca, ki so jo vodili brigadirji. Nekako do junja lanskega leta so sproti obračunavali opravljene trudodneve. Kriza je nastopila z odhodom dveh brigadirjev na Pohorje, kamor sta odšla, da bi se izognila odgovornosti dela v zadruzi. Prenehali so s tekočim obračunavanjem vloženega dela in ga odložili do letošnjega občnega zbora. Tik pred zborom so delali obračun za sedem mesecev nazaj. Razumljivo je, da so pri takšnem obračunavanju možne in tudi nujne občutne napake, ki ne gredo v korist zadruge, marveč v škodo prizadevnih zadružnikov.

V zadruzi občutijo močno pomanjkanje hlevskega gnoja. Brez tega ne obrodi polja, niti precej obsežni zadružni vinogradi. Tudi to pomanjkanje jim nakazuje, da dvignejo govedorejo. Po nekaterih ohišnicah imajo zadružniki večje količine slame, ki je zelo potrebna zadruzi za prehrano njene živine. Posamezniki se branijo, da bi slamo odstopili zadruzi, čeprav ni pridelana na ohišnicah. V tem se zrcali nezadružni odnos posameznikov, ki jim ni pri srcu razvoj zadruge kot celote. Zato stoji pred poštenimi zadružniki izredno važna naloga, da te ljudi prevzgojijo, odkrije saboterje pa prisilijo, da bodo upoštevali zadružna pravila, na katerih sloni vse zadružno gospodarstvo.

Bilančne številke so zadružnikom povedale, da so pri žitaricah in gojenju povrtnin — delali pod zgubo. Edino vinogradništvo jim je prineslo lepe dohodke — blizu 800 tisočakov čistega dohodka. Lanski vinski pridelek je bil za 7 tisoč litrov boljši od predlanskega. To je bilo delo biviših viničarjev in brezzemljašev, ki jih še danes nekateri

»večji« gledajo postrani. Na zboru smo lahko celo slišali te-le besede: »Moj hlapec. Izustil jih je nekdo od babinških ljudi, ki se ni zavedal, da je ta hlapec njemu enakopraven zadružnik.

Težko je deliti 1.116.000 dinarjev med 227 zadružnikov, odnosno med 105 delazmožnih članov. Oglasili so se biviš viničarji, ki niso bili zadovoljni z enakopravnim izplačilom 31 din na trudodan. Prav so imeli! Upravičeno so zahtevali več, ker nimajo ohišnic, ki bi jim dajale dobičke, kot jih žanjejo nekateri »večji« zadružniki. Njihova je končno obveljala. Zato so prejeli 60 dinarjev za opravljeni trudodan. Tudi Babinčani so sklenili, da bodo letos složno korakali z ljudmi iz Noršincev, ki so bili lani mnogo pred njimi. Le zadružna enotnost in delovna disciplina jih bosta privedli do večje zadružne proizvodnje, kar jim bo dalo v roke nove dohodke — večjo vrednost opravljenega delovnega dneva.

Ustanovni občni zbor Prvič v zgodovini so se obrtniki okrožnega telovadnega odbora

11. februarja se je vršil v Ljutomeru ustanovni občni zbor okrožnega telovadnega odbora, kot najvišjega fizikalnega foruma v obmurskih okrajih. Sedež odbora bo v Ljutomeru.

Delegati iz vseh obmurskih okrajev so soglasno sprejeli predlog fizikalnikov iz Murske Sobotice. Izvoljeni odbor bo deloval pod imenom »Obmursko telovadno okrožje«.

Tov. Znidaršič Tone je poročal o delu pripravljalnega odbora. Med drugim je prikazal pomen formiranja ustanovljenega odbora, ki bo povezoval delo vseh društev na terenu.

Delegati so ostro kritizirali početje članov bivšega OTO v Lendavi, ki se občnega zbora iz nerazumljivih vzrokov niso udeležili.

Po izvršenih volitvah so sprejeli plan dela, ki predvideva gradnjo lokalnih igrališ, ter izvedbo krajevnih, okrajnih in okrožnih telovadnih prireditiv. —lan.

Prvič v zgodovini so se obrtniki sirmili v sindikalne vrste

Predzadnje nedeljo so prišli v Ljutomer obrtniki iz vseh večjih krajev, da ustanovijo svoj krajevni svet.

Predsednik pripravljalnega odbora tov. Cimerman jim je povedal, koliko dela jih še čaka, preden bo njihova sindikalna organizacija popolna. Več kot polovica obrtnikov čaka, da dobijo svoje mesto v sindikalni organizaciji. Usreli so jih združili le 280, dočim še 300 obrtnikov nima sindikalnih izkaznic. V obstoječih sindikalnih podružnicah in skupinah je premalo kolektivnosti in medsebojne pomoči. Številni kolektivi, zadruge in frontni odbori tekmujejo. Podružnice obrtnikov se še niso oglasile s tekmovalnimi obveznostmi. Nezadostno pomagajo delavskim svetom in upravnim odborom podjetij, v katerih še vedno imajo »besedo« upravniki. Takšnemu stanju je primerno delo ljudske inšpekcije po podjetjih, ki večinoma sp. Zabeležili so nekaj kontrolnih pregledov, vendar so prave ostale v predelih odgovornih ljudi. Govorec o volitvah v drugo Ljudsko

skupščino je poudaril, da jih naj obrtniki pričakajo s tekmovaljem, s čimer bodo počastili tudi 10. obletnico ustanovitve Osvobodilne fronte.

Delegat iz Tomaža je poročal o delu njihove podružnice. Kritično je prikazal nekatere pomanjklivosti in se je obvezal, da jih bodo odstranili. Delavskega sveta še niso izvolili. Podjetje spada pod operativno vodstvo KLO, katerega tajnik se izgovarja, da niso dobili volilnih navodil. To ni opravičilo! Zakon o volitvah delavskih svetov je bil izglasovan rred pol leta. Članstvo podružnice je padlo od 48 na 20. Nekateri obrtniki so zapustili delovna mesta, ker niso hoteli skleniti delovnih pogojev. Sindikalna podružnica je stala ob strani, namesto da bi obrtnikom prikazala pomen sklepanja delovnih pogojev. Prejšnji mesec so se popravili. Med sklepi — ki so jih sprejeli — je tudi skupna odločitev članov, da odidejo v Litostroj in druga podjetja, kjer si bodo ogledali stroje in potek proizvodnje.

Nasmelanega obraza se je obrnil k delegatom Noršincem. Lahko se je pohvalil s svojim petčlanskim kolektivom — sediarjev. Lanski plan je delavnica pressegla za več odstotkov. Njihovi izdelki se odkujejo po kakovosti. Na lokalni razstavi v Ljutomeru so odnesli nagrado 6 tisočakov. V sindikalno organizacijo so našli pot. Nekaj pa jim ne gre v račun. Neizpolnjene obljube noršinskega KLO, ki ni našel nagrade za svoje sedlarje, ki so mu ustvarili precejšnje prokuranske dohodke.

Tov. Červič iz podjetja »Silko-ples« je povedal, da vlada v njihovem podjetju tovarštvu in medsebojno pomoč. To je združevalo sedemčlanski kolektiv. Da so navzile težavne med najboljšimi podjetji v okraju. Sindikalna organizacija jih je združila v eno družino. Mnogo težav jim je povzročilo pomanjkanje silarskega orodja, predvsem čopičev. Znašli so se. Odšli so v sosednjo republiko, kjer je v prodaji sorazmerno več obrtniškega orodja, kot pa v naši republici. Kritika je padla na trgovske organe, ki se za potrebe obrtniške niso dovolj zanimali. Prav zato so ustanovili svoj »Servis«, ki jih bo zalagal z orodjem in surovinami. Od nakupovalske iniciative tega podjetja bo odšel odvisna preskrba obrtnikov.

V diskusijo so rosegli delegati krojaške in čevljarke delavnice MLO v Ljutomeru, okrajne mizarske delavnice in dimnikarji. Skupščino sta pozdravili: predsednik okrajne obrtne zbornice tov. Semenčič, predsednik MLO tov. Stebih in poverjenik za lokalno gospodarstvo tov. Masten. Tajnik republiškega odbora ZSO je delegatom predložil pomen ustanovitve kraljevnega sveta in im polnšil važnejše dogodke doma in v svetu.

zaželel, da pokaže vaščanom svoje sposobnosti na odru.

Sobočani so odhajali iz Lendave z gorčeto željo, da bi tudi v Mur. Soboti dobili prostorno dvorano, takšno, kot jo imajo lendavski vaščani. Bili pa so tudi veseli, saj je prireditelj dobro uspeš. kar so potrdili sami gledalci. V takšnem razpoloženju so se vrnili v Sobotu s tim hujšim upanjem v srce, da se v najkrajšem času zopet snidejo s priljubljenimi Gornjelendavčani. *

IZUD V HODOŠU JE OŽIVIL SVOJE DELO

V prvi polovici februarja je IZUD Hodoš priredil prvo prireditev lutkovne sekcije. Za prireditev, kot ustanovitev sekcije imajo mnogo zaslug prosvetni delavci, zlasti tov. Salamon, ki je izdelal lutke in oder. Igrali so »Rdečo kapico« in »Pavliha in razbojnik«. Prvi nastop sekcije na Hodošu je vseakor za pozdraviti, zlasti že zaradi tega, ker je društvo s svojim delom doseglo prav prirčno razpoloženje med gledalci.

Nova sekcija in njeno delo ter prireditelj sta dokaz, da si naše ljudstvo na Hodošu želi še več prireditev in je pravičen sklep društva, da bo poživelo delo v ostalih sekcijah.

Tako je te ljudi združilo še nekaj razen načina dela. Ugodno vzdušje, ki ga je naredila igra, se je nadaljevalo po igri. Niso se mogli ločiti. Mnogo vprašanj je deževalo. »Kaj delate vi sedaj v Rakičanu.« »kako se pri vas obnese desetinski brigadni sistem.« »kako je s plačami.« »kaj nameravate sedaj delati« itd. itd. S temi vprašanji so zadružniki pokazali tendenco, da si izboljšajo svoj način dela. Oni nočejo več privatizirati. Saj so prav zadovoljni z novim načinom dela, katerega želijo še izboljšati. Njihovi dohodki so primerni in njihovi novi delovni odnosi so jim postali domači. Skoraj bodo imeli v Zelezni dvih širši sestanek vseh zadrugarjev v okraju. Na ta sestanek so ponovno povabili Rakičance. To povabilo je dokaz, da so Rakičanci dali zadrugarjem nekaj več, kakor zabavo za časa igre, to povabilo je dokaz, da te ljudi druži nekaj povsem novega, druži jih nov način dela in novi odnosi med ljudmi, ki jih je rodilo delo v zadruzi.

Rakičanci bodo ponovno prišli v Zelezne dveri. Prepričani smo, da se bodo skovane vezi še bolj utrdile, a to pomeni, da se bo izboljšal tudi način dela, način gospodarjenja, da se bodo izboljšali novi odnosi med ljudmi.

Zvečer, ko so zadružniki odneli svoje goste ponovno na postalo so jim ob odhodu vlaka zaklicali: »Na veselo evidencije!

KULTURA IN PROSVETA

Pravljica v filmu

Med obče znane filme za mladino na svetu, lahko štejemo »Čarobni meč«, ki je pogumen poskus naše mlade filmske industrije iz mladega režiserja Volislava Nanoviča. Njega poznamo že v režiji »Nesmrtne mladosti« iz leta 1947, poprej pa po njegovem delu pri zveznem filmskem tedniku in po kratkih dokumentarnih filmih.

Sodbo o filmski pravilnici »Čarobni meč« vam prinašamo po »Tovarišu«. Razumljivo je, da ne bomo opisano kritiko iz »Tovariša« vzeli napačno. Sicer pa prepustimo to polemiko gledalcem.

Uredništvo

SKUD »Štefan Kovač« je gostoval v G Lendavi

Preteklo nedeljo so se odpravili v Gor. Lendavo člani dramske skupine »Štefana Kovača« iz Sobotice, Gornjelendavčanom in okoliškim kmetom so se

predstavili z veseloligro »Pri belem konjčku«.

Od vseh strani so prihajali obiskovalci, da si ogledajo veseloligro. Lendavčanom so se pridružili ljudje iz Slaveč, Kuzme, Vidonec, Kovačevca in sosednjih vasi. Do slednjega kotička so napolnili prostorno dvorano zadružnega doma in napeto pričakovali, kdaj se bodo pokazali igralci.

Nestrpnost pri gledalcih je popustila, ko so zaslišali ubrane glasove klavirja, na katerem je zaigrala Zdenka. Po solonapevu Režije se je oglašil natak. Z vsakim prizorom in dejanjem se je stopnjevalo navdušenje gledalcev. V spomin jim je prešlo dogajanje na odru, posebno še uspeš nastop tov. Buceka, ki je bil najbolj privlačna oseba na odru. Ko je minul zadnji prizor, so gledalci s ploskanjem izrazili željo, da se igralci še enkrat prikažejo. Ugodili so jim s poznano pesmijo o belem konjčku.

Po predstavi je bilo uganjanje med gledalci. Z očenjevalno besedo so prišli na dan. Vsi so si bili edini: Bucek je privlačil, Koprivar je bil posrečen, Minka in Jerina zabavni, Zan, Meta in Tilka so v dogajanju doživljali. Ko so govorili o soboških igralcih, so se nehote spomnili na domačo dramsko skupino, ki se še v letošnji sezoni ni pojavila na odru. Pri domačih igralcih je zažvela misel, da jo spet oživijo. Poznani domači igralec Sever si je najbolj



Če presojamo »Čarobni meč« za prvi poskus filmske pravilnice pri nas, tedaj mu moramo priznati predvsem širokopotezno izvedbo in dovolj zanimivo ter napeto zgodbo z naprednim, konstruktivnim vzgojnim jedrom, ki pripoveduje o pogumu in junaštvu preproste pastirja ter o slogi in zmagi nad nasiljem. V filmu sodeluje množica igralcev in posamezne scene so razkošno opremljene. Posnetki v podzemski votlini pri čarovnici ter na gradu Baš Celika kažejo na smotno uporabo dovolj bogatih tehničnih sredstev. Prav tako režiser in scenarist Nanović in njegov sodelavec niso več v zadregi v izkoriščanju različnih planov, zornih kotov, vozečih posnetkov ter drugih oblikovnih filmskih izraznih možnosti, ne glede na to, ali jih uveljavljajo vselej o pravem času in na pravem mestu.

V okviru poskusa naše prve filmske pravilnice pa se moramo ustaviti vsaj ob dveh bistvenih vprašanjih:

V »Čarobnem meču« je vrsta prizorov, ki so docela neprimkladni za otroke. Grozljivi so nenadni izbruhi Baš Celika, neokusni in strašni so prizori z glavami, nataknenimi na kolce v votlini pri čarovnici in pošasten je obraz, ki za njimi krvoločno rež, naj mu da čarovnica novih žrtev. Nič manj zornre niso za doraščaločo mladino scene, v katerih se motata Baš Celik ali izdajalec Grieko okoli Vide in vobče estetsko koščiti so plesi nekakšnih odalisk za sedmimi gorami. Kakor avtorji »Čarobnega meča« ne poznajo prave mere v izbiri med se okusnimi in neokusnimi prizori, je ne poznajo tudi pri uporabi raznih umetniških sredstev pri oblikovanju snodbe. Skozi ves film se neprestano snavrača pravilnost v vsakdanost. Strašni, stilizirano opravljeni Baš Celik ne govori samo z izredno ljudovilnim glasom v slabo razumljivi srbohrvaščini (kar je vobče vprašanje razumljivosti tega filma), marveč se vsak hip »poniža« v vsakdanje življenje. bodlji, da gre sam v ječo, ali da se docela »demokratično« pogovarja z ljudmi. — Nedoslednost med stiliimi elementi voliva posebno neugodno n. pr. ob prizorih s carico, ki natore načene vse pod sekdro, nazadnje na se po vzorcu kake dame iz »svetkega sveta« docela intimno in vsakdanje pogovarja z vitezi ter donovudeče svoji sužnji, da je zmagovalce carice, ne njej namenjen. Na isti hibi trpe pri-



SKUD »Kajuh« iz Rakičana je gostoval v Žel. dverih

Kulturno-umetniško delo tesno povezuje članstvo v društvu in člane posameznih sekcij, toda, kar je zelo važno, povezuje še širši krog ljudi, zlasti, če je kvaliteta kulturno-umetniških prireditev na višku. Igralci in gledalci, niso samo tesno povezani v danem trenutku, t. j. samo med igro, ampak se ta povezanost nadaljuje tudi po prireditvi. Po igri se ljudje spoznavajo med seboj. Poudaril sem, da je pogoj povezave — kvaliteta prireditev. Vsač človek želi doseči, če je pozitiven, kvaliteto in razširiti delokrog svojega dela. Zato se mora nujno zanimati za pogoje, ki vodijo v kvaliteto. Ker je kulturno-umetniško delo nadstavba našega gospodarstva, je nujno, da se izredno pazj na vsebino prireditev, kar pomeni, da mora biti prireditelj odraz gospodarstva dela in teženj v gospodarstvu. Mora biti pogoj nadaljnje graditve gospodarstva in kulturnega udejstvovanja takega človeka, ki hrepeni za izpopolnitvijo. Tamkaj, kjer se po prireditvi ljudje sestajajo s kolektivom, ki je imel prireditev, se zanimajo za delo takega kolektiva, ne samo na kulturno-umetniškem polju,

ampak tudi za njegovo delo v gospodarstvu, je dokaz, da je taka družina, ki je imela prireditev, dosegla svoj namen. Odtod izvira vprašanje dela, vprašanje ljudi, ki prirejajo prireditev. Zlasti je to važno za razna gostovanja.

Vzemimo primer obiska igralke skupine SKUD »Kajuh« iz Rakičana v zadruzi Zelezne dveri. Člani te skupine so delavci in nameščenci državnega posestva v Rakičanu. Med njimi je nekaj privatnikov, kar je popolnoma pravilno in kar je za pohvaliti. V tej smeri bo moralo društvo »Kajuh« še naprej razširjati svoje organizacijsko delo. Zadružniki v Zelezni dverih, so svoje goste prav prirčno dočakali. Kar na ljutomersko postajo so prišli z vozovi jih iskat. Že tamkaj se je pokazala prirčni odnosov. Nekaj skupnega druži te ljudi. Mislim, in to bo najbrž pravilno, da jih druži njihovo delo, oziroma način dela. Rakičanci so zadružnikom zaigrali na odru Linhartova. »Ta vesel dan ali Matiček se ženi«. Zdi se mi, da so izbrali prav odlično vsebino, ki našega zadružnika še bolj podžiga v njegovem novem odnosu do skupnosti.

